

MORTEN EMBRIK HOVDEGARD
GRIMSRØDHØGDA 61
1786 HALDEN
Norge
morand.mra@gmail.com

21.03.2025

959159092
HALDEN KOMMUNE
Postboks 150
Storgata 8
1751 HALDEN

Tilbakemelding på 'Høring av forslag til detaljregulering for Saugbrugs industriområde'

Flott med en ny produksjonslinje, men det er ikke aktuelt å bli med på å godkjenne økt forurensning til luft, vann og lyd. Saugbrugs ligger så å si i Halden bykjerne med mange mennesker tett på. Livskvaliteten vil bli kraftig redusert, bare ved å vite at man er utsatt for mer forurensning. Beboerne i Halden bør ikke få økte problemer med luftveissykdommer mm. En by som Halden bør ikke tillate annet enn mindre forurensning. En bærekraftig fremtid for natur og mennesker er viktigere enn noe annet. Med vennlig hilsen, Morten Embrik Hovdegard

Statens vegvesen

HALDEN KOMMUNE

Postboks 150

1751 HALDEN

Behandlende enhet:
Transport og samfunn

Saksbehandler/telefon:
Jan Antonsen / 69243554

Vår referanse:
24/343259-9

Deres referanse:
2024/6811 42

Vår dato:
11.04.2025

Uttalelse – høring og offentlig ettersyn – forslag til detaljregulering for Saugbrugs industriområde – planID 3101_G-761 – Halden kommune

Vi viser til brev av 21. mars 2025 vedlagt ovennevnte plandokumenter. Frist for uttalelser er 9. mai 2025.

Bakgrunn

Formålet med planen er å tilrettelegge for å etablere en ny prosesslinje for produksjon av bleket kjemisk-termomekanisk masse (BCTMP) (bleached chemi-thermomechanical pulp), inkludert et tørkeanlegg på opptil 60 meter, balleanlegg og oppgradert renseanlegg. Det åpner også for noe utvidelse av eksisterende bygg og anlegg. Området er allerede regulert for industri og vil fortsatt være det, i tråd med kommuneplanens arealdel.

Forslagsstiller er Norske Skog Saugbrugs AS med Asplan Viak AS som plankonsulent.

Ved varsel om oppstart av planarbeidet ga vi innspill i brev av 28. januar 2025.

Statens vegvesens rolle i planleggingen

Statens vegvesen sikrer at nasjonale transport- og arealpolitiske føringer blir ivaretatt i planleggingen, i tråd med Nasjonal transportplan (NTP). Målet er et effektivt, miljøvennlig og trygt transportsystem innen 2050, med fem likestilte delmål: enklere reisehverdag, klima- og miljøtiltak, nullvisjon for ulykker, teknologisk effektivisering og optimal ressursbruk.

Som forvalter av riksveger har Statens vegvesen et sektoransvar for trafiksikkerhet, framkommelighet og miljøhensyn i alle samferdselsplaner. Vi samarbeider med myndigheter, næringsliv og innbyggere for en bærekraftig transportutvikling.

Postadresse
Statens vegvesen
Transport og samfunn
Postboks 1010 Nordre Ål
2605 LILLEHAMMER

Telefon: 22 07 30 00
firmapost@vegvesen.no
Org.nr: 971032081

Kontoradresse
Skoggata 19
1530 MOSS

Fakturaadresse
Statens vegvesen
Fakturamottak DFØ
Postboks 4710 Torgarden
7468 Trondheim

Vurdering

Ved varsel om planoppstart hadde vi innspill til følgende tema:

- tilrettelegging for gående og syklende
- parkering
- varelevering
- kryss/avkjørsler
- trafiksikkerhet
- kollektivbetjening
- trafikkanalyse

Vi har ingen konkrete innspill til planen, men gir nedenfor en liten oppsummering av tema innenfor vårt ansvarsområde (sektoransvar).

Bilparkering

Planbeskrivelsen påpeker at adkomsten til industriområdet skjer via tre innkjøringer, og at parkeringssituasjonen er godt ivaretatt. Det understrekes spesielt at det er lagt opp til en god parkeringsdekning, der parkering for de ansatte prioriteres, særlig i den vestlige delen av området der administrasjonsbygget er lokalisert.

Det nevnes også at denne parkeringsordningen bidrar til å sikre en smidig trafikkflyt og et effektivt opplegg for de daglige operasjonene på området.

Bestemmelse 2.7 krever at parkering skal løses samlet innenfor planområdet og i tilgrensende reguleringsplan for Saugbrugsforeningen industriområde på Kaken og Kasa (plan-ID 3101_G-328). Spesifikt kreves det minimum 0,3 bilparkeringsplasser per ansatt og 0,1 sykkelparkeringsplasser per ansatt. Videre skal minst 25 % av sykkelparkeringsplassene være under tak med muligheter for låsing.

Kollektivtrafikk

Planbeskrivelsen fremhever at området har gode kollektivtilbud, med flere holdeplasser innen gangavstand (ca. 600 meter) fra administrasjonsbygget, noe som gir ansatte og besøkende enkel tilgang til bussforbindelser. Holdeplassene Salen og Parken betjenes av alle stamlinjene i Halden. Avstanden til togstasjonen er litt over én kilometer.

Trafikkanalyse

Konsekvenser for trafikk er utredet i egen rapport datert 12. februar 2025. Det er tre innkjøringer til planområdet og parkeringsdekning prioritert for ansatte. Området har gode kollektivtilbud og etablerte gang- og sykkelveger. Lokale veger har fartsgrenser på 30 km/t, mens fylkesveg 21 er skiltet 70 km/t. Trafikkulykkene i området har vært få og sporadiske.

Målinger viser en relativt balansert fordeling av trafikk, med produksjonstrafikk på ca. 300 VDT og 230 ÅDT, samt reisemønstre hos de ansatte som hovedsakelig benytter vestlig adkomst.

Med planlagt endring i produksjonen vil trafikkmønsteret for området endres noe da produksjonstrafikken forventes å øke moderat (omtrent 45 VDT og 36 ÅDT) og skifte fra vestlig

innkjøring mot en østlig adkomst over Tista-broen til fylkesveg 21. Dette innebærer en reduksjon i vest, mens den østlige delen opplever en økning. Det er også beregnet en økning i jernbanetransport med cirka 60 000 m³ ekstra tonnasje per år, et resultat av økt råstofforbruk i produksjonen.

Samlet sett viser trafikkanalysen at de planlagte tiltakene vil gi små, kontrollerte trafikkøkninger og omfordelinger, uten vesentlig negativ påvirkning på den overordnede trafikksikkerheten og –flyten i vegnettet. Tiltak som å forbedre sikten i kritiske kryss anbefales for å kompensere for endringene.

Trafikksikkerhet

Kryssutformingen mot fylkesveg 21 er analysert nøye. Selv om de eksisterende trafikkmengdene ikke tilsier et umiddelbart behov for venstresvingefelt, anbefales fjerning av sikthindrende vegetasjon for å bedre oversikten og sikre trygg avvikling.

Vi ber om få tilsendt godkjent plan etter planvedtak i kommunen.

Statens vegvesen Transport og samfunn
Med hilsen

Anders O. T. Hagerup
seksjonssjef

Jan Antonsen
sjefingeniør

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ingen håndskrevne signaturer.

Kopi

STATSFORVALTEREN I ØSTFOLD, BUSKERUD, OSLO OG AKERSHUS, Postboks 325, 1502 MOSS
ØSTFOLD FYLKESKOMMUNE, Postboks 220, 1702 SARPSBORG

KS § 46**Upplysning om uppstart och remiss av
planprogram till detaljreglering av Saugbrugs
industriområde**

Ärende: KS/2024-0639

Kommunstyrelsens beslut

Utsläpp från Saugbrugs industri till vattendraget Tista leds vidare till Idefjorden. På svenska sidan finns miljö kvalitetsnormer för Idefjorden där Ekologisk och Kemisk status inte uppnår en godtagbar nivå idag. Norske Skog Saugbrugs har identifierats som en betydande påverkanskälla på vattenförekomsten för både ämnena kväve och fosfor som orsakar övergödning.

Strömstads kommun anser att det är viktigt att verksamheten på Saugbrugs industriområde inte medför en ökad näringsbelastning i förhållande till idag. Planerad verksamhet får heller inte bidra till att försämra statusen på framtagna miljö kvalitetsnormer.

I övrigt har Strömstads kommun inga synpunkter.

Sammanfattning av ärendet

Norske Skog Saugbrugs AS har startat upp ett planarbete för Saugbrugs industriområde i Halden kommun. Syftet med planarbetet är att möjliggöra etableringen av en ny processlinje för produktion av pappersmassa inom befintligt industriområde. Ett förslag på detaljplan är nu på samråd. Strömstads kommun har tidigare yttrat sig i ärendet. Kommunen hade då inga synpunkter men önskade ta del av kommande konsekvensutredning (motsvarande MKB) för att se vilka konsekvenser ett genomförande av planen har för vattenkvaliteten i Idefjorden.

Utsläpp från Saugbrugs industri till vattendraget Tista leds vidare till Idefjorden. På svenska sidan finns miljö kvalitetsnormer för Idefjorden där Ekologisk och Kemisk status inte uppnår en godtagbar nivå idag. Norske Skog Saugbrugs har identifierats som en betydande påverkanskälla på vattenförekomsten för både ämnena kväve och fosfor som orsakar övergödning.

Konsekvensutredning har nu genomförts inom ramen för planarbetet. Denna omfattar dock inte vattenmiljöförhållanden, då planarbetet bygger på existerande utsläppsrättigheter. Parallellt med planprocessen ansöker Saugbrugs industri om ändring i nuvarande utsläppsrättigheter. Detta till följd av ändrad produktion/ny slutprodukt samt ökning av produktionsmängd. Ansökan gäller inte tillåtelse att öka totalutsläppet jämfört med dagens utsläppsgräns, undantaget svavel. Utsläpp av svavel (sulfat) beror på att vätesulfit kommer att användas i den nya produktionslinjen. Processvattnet från den nya produktionslinjen kommer att tas om hand genom uppgradering av befintliga reningssystem.

Då totalutsläppet inte kommer att överstiga dagens tillståndsgräns och därmed inte innebära en ökad belastning på Idefjorden bedöms ett genomförande av planförslaget inte medföra några negativa konsekvenser för Strömstads kommun.

Beslutsunderlag

Høring og offentlig ettersyn av forslag til Detaljregulering for Saugbrugs industrområde, plan-ID G-761 - Halden kommune

Tjänsteskrivelse 2025-03-21 av översiktsplanerare

Kommunstyrelsens arbetsutskotts protokoll 2025-04-02 § 70

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut

Strömstads kommun noterar att utsläppen till vattendraget Tista inte kommer att överstiga dagens tillståndsgrens och därmed inte innebära en ökad belastning på Idefjorden. Strömstads kommun har därför inga synpunkter.

Förslag till beslut under sammanträdet

Ulf Gustavsson (S) yrkar på att avge följande remissvar:

Utsläpp från Saugbrugs industri till vattendraget Tista leds vidare till Idefjorden. På svenska sidan finns miljö kvalitetsnormer för Idefjorden där Ekologisk och Kemisk status inte uppnår en godtagbar nivå idag. Norske Skog Saugbrugs har identifierats som en betydande påverkanskälla på vattenförekomsten för både ämnena kväve och fosfor som orsakar övergödning.

Strömstads kommun anser att det är viktigt att verksamheten på Saugbrugs industriområde inte medför en ökad näringsbelastning i förhållande till idag. Planerad verksamhet får heller inte bidra till att försämra statusen på framtagna miljö kvalitetsnormer.

I övrigt har Strömstads kommun inga synpunkter.

Andreas Hansson (C) yrkar på att avge följande remissvar:

Utsläpp från Saugbrugs industri till vattendraget Tista leds vidare till Idefjorden. På svenska sidan finns miljö kvalitetsnormer för Idefjorden där Ekologisk och Kemisk status inte uppnår en godtagbar nivå idag. Norske Skog Saugbrugs har identifierats som en betydande påverkanskälla på vattenförekomsten för både ämnena kväve och fosfor som orsakar övergödning.

Strömstads kommun anser att det är viktigt att verksamheten på Saugbrugs industriområde inte medför en ökad näringsbelastning i förhållande till idag. Planerad verksamhet får heller inte bidra till att försämra statusen på framtagna miljö kvalitetsnormer.

Beslutsgång

Ordföranden ställer proposition mellan arbetsutskottets förslag, Ulf Gustafssons förslag och Andreas Hanssons förslag och finner att kommunstyrelsen beslutar enligt Ulf Gustafssons förslag.

Beslutet skickas till

postmottak@halden.kommune.no

Diariet

HALDEN KOMMUNE
Postboks 150
1751 HALDEN

Dato: 05.05.2025
Saksref: 202419888-7
Deres ref.: 2024/6811
Side: 1 / 2

Vår saksbehandler: Mathea Nybakke
Telefon:
Mobil: +4741568551
E-post: mathea.nybakke@banenor.no

Halden kommune - Detaljregulering for Saugbrugs industriområde - Høring

Vi viser til e-post av 22. april 2025. Ved en inkurie ble ikke oversendelse av høring av 21. mars 2025 registrert i Bane NORs arkivsystem. Vi ble derfor ikke oppmerksom på at planforslaget var på høring og offentlig ettersyn før i regionalt planforum 22. april.

Hensikten med planarbeidet er å etablere ny prosesslinje for produksjon av bleket kjemisktermomekanisk masse (BCTMP) for bl.a. emballasje, tørkepapir, kaffefilter mm. Dette er en viktig satsning for tiltakshaver Norske Skog. Prosesslinjen tar utgangspunkt i eksisterende utstyr og infrastruktur, men nødvendiggjør etablering av nye bygninger og anleggstiltak i tilknytning til fabrikkbygningen PM6.

Østfoldbanens vestre linje har nasjonal betydning for gods- og persontrafikk, og som utenlandsforbindelse.

Bane NOR som jernbanemyndighet har følgende merknader:

Så langt vi kan se er planområdet innskrenket vesentlig, slik at det på det nærmeste ligger om lag 70 meter fra nærmeste spormidt jernbane. Dette reduserer, men eliminerer ikke mulighetene for at tiltaket kan påvirke jernbanen negativt. Mulig påvirkning på jernbanen er i liten grad omtalt konkret i planens dokumenter. Når tiltakshaver i merknadsbehandlingen anfører at planforslaget ikke legger opp til tiltak «*som vil ha konsekvenser for jernbanens driftssikkerhet eller høyspentanlegg*», forutsetter Bane NOR derfor at dette beror på faktiske vurderinger. Det er tiltakshavers og kommunens ansvar å sørge for at planforslagets konsekvenser er tilstrekkelig opplyst.

Jernbanen er samfunnskritisk infrastruktur som er sårbar selv for mindre skader og setninger. Bane NOR registrerer at det er gjennomført vurdering av områdestabilitet, og at det på bakgrunn av denne er tegnet inn faresoner med tilhørende bestemmelser. Vi forventer at kommunen ivaretar krav og funn som ledd i byggesaksbehandlingen. Tiltak kan ikke gi økt fare for setninger eller redusert stabilitet for jernbanen.

Bestemmelsene tillater etablering av solcelleanlegg på bebyggelsen. Det *må* presiseres i bestemmelsene at solcelleanlegg ikke kan monteres eller vinkles på en måte som gir fare for å blende eller på annen måte forstyrre lokfører / togtrafikken. Eventuell plassering / vinkling bør skje i samråd med Bane NOR.

I regionalt planforum 22. april 2025, kom det frem at det var fremmet et spørsmål om å etablere datalagringssenter på området. Vi viser til referatet, hvor det fremgår at:

«De utredningene som nå foreligger dekker ikke et datalagringssenter. Datasenter har ikke vært en del av planen og planprogrammet. Halden kommune må vurdere hva som skal utredes ytterligere.»

Hvis kommunen ønsker at regionale og statlige instanser skal komme med synspunkter på datalagringssenter i dette område, på nåværende tidspunkt – da må det komme en formell henvendelse fra Halden kommune».

Bane NOR har ikke mottatt noen slik henvendelse. Vi kommenterer derfor ikke spørsmålet videre i denne uttalelsen.

Vi gjør oppmerksom på at jernbaneloven regulerer tiltak innenfor 30 meter fra nærmeste spormidt. Dette gjelder uavhengig av planer etter plan- og bygningsloven eller tillatelser etter annet lovverk.

Dersom det er spørsmål vennligst ta kontakt med vår saksbehandler.

Med vennlig hilsen

Åsne Fyhri
assisterende sjef Planforvaltning
Drift og vedlikehold

Mathea Nybakke
arealplanlegger

Dokumentet er godkjent elektronisk og sendes uten signatur

Mottakere:

HALDEN KOMMUNE

Kopi:

STATSFORVALTEREN I ØSTFOLD, BUSKERUD, OSLO OG AKERSHUS

Vår ref.: [...]

Deres ref.: [...]

08.05.2025

Halden kommune, Plan og miljø
Postboks 150
1751 Halden

Svar på høring og offentlig ettersyn av forslag til detaljregulering for Saugbrugs industriområde, plan- ID G- 761.

Vi viser til forslag til detaljregulering for Saugbrugs industriområde, plan-ID G-761.

Norske nukleær dekommisjonering (NND) org. nr. 920 440 754 fester eiendommene gnr./bnr. 66/434, 98/1708, 66/856, 66/439, 66/883 og eier gnr./bnr. 66/877 i Halden kommune. Her er bygg, anlegg, utstyr og annet, tilknyttet den nedlagte Halden reaktor.

Fra 1.april 2025 tok NND over Halden reaktoren med tilhørende eiendommer og festeavtaler fra IFE. Under bestemmelsen til faresonene H390 - annen fare står det at IFE skal varsles. Dette må endres til NND. Dette gjelder både i planbeskrivelsen og planbestemmelsene. I planbeskrivelsen er IFE nevnt flere steder, det er ønskelig at vi heretter omtales som NND.

Adkomst og gjennomkjøring

Det er viktig for NND at dagens adkomster og gjennomkjøringer opprettholdes. Det er i epost 21.03.2025 bekreftet følgende fra Norske skog via plankonsulenten:

Norske Skog har ikke noen prinsipielle motforestillinger mot å tillate transport av radioaktivt materiale over sin eiendom i fremtiden, forutsatt at slik transport er hensiktsmessig for Norske Skogs aktiviteter på eiendommen på det tidspunktet det skulle bli aktuelt.

Norsk nukleær dekommisjonering
Storgata 2A
NO-1767 Halden
PB: 905 Grønland, 1759 Halden

Telefon: +47 47 75 44 00
Org.nummer: 920440754

post@nnd.no
www.nnd.no

Faresone

Det er viktig at faresonen H390 opprettholdes. Dette innebærer at det må tas tilstrekkelig hensyn til anlegget ved planleggingen av tiltak innenfor planområdet, f. eks med rystelsesfrie arbeider i de nærliggende områdene.

Med vennlig hilsen

André Øraas

Avdelingsleder, Eiendom og infrastruktur

NND

Halden kommune
Postboks 150
1751 HALDEN

Vår dato: 09.05.2025
Vår ref.: 202422666-5
Deres ref.: 2024/6811-42

Saksbehandler: Daniel Thoresen
Lossius/dalo@nve.no

NVEs generelle uttalelse - Offentlig ettersyn - Detaljreguleringsplan for Saugbrugs industriområde - gnr. 69, bnr. 2 mfl. – PlanID 3001_G-761 - Halden kommune

Vi viser til oversendelse av høringsdokumenter datert

Om NVE

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) er nasjonal sektormyndighet med innsigelseskompetanse innenfor saksområdene flom-, erosjons- og skredfare, allmenne interesser knyttet til vassdrag og grunnvann, og anlegg for energiproduksjon og framføring av elektrisk kraft. NVE har også ansvar for å bistå kommunene med å forebygge skader fra overvann gjennom kunnskap om avrenning i tettbygde strøk (urbanhydrologi). NVE gir råd og veiledning om hvordan nasjonale og vesentlige regionale interesser innen disse saksområdene skal tas hensyn til ved utarbeiding av arealplaner etter plan- og bygningsloven (pbl).

På grunn av stor saksmengde i forhold til tilgjengelige ressurser har ikke NVE kapasitet til å gå konkret inn i alle reguleringsplaner som kommer på høring. NVE vil prioritere å gi konkrete innspill og uttalelser til reguleringsplaner der det blir bedt om faglig hjelp til konkrete problemstillinger. Etter en faglig prioritering gir vi hjelp til de kommunene som har størst behov.

NVEs generelle tilbakemelding

Som planmyndighet har dere ansvar for å se til at NVE sine saksområder blir vurdert og ivarettatt i planforslaget. Vi har laget en [Kartbasert veileder for reguleringsplan](#) som leder dere gjennom alle våre fagområder, og gir dere verktøy og innspill til hvordan våre tema skal ivaretas i reguleringsplanen. Hvis dere ikke allerede har gått gjennom veilederen anbefaler vi at dere gjør det, og vurderer om våre saksområder er ivarettatt i planen. Dere må vurdere om planen ivarettar nasjonale og vesentlige regionale interesser, jf. [NVEs veileder 2/2017 Nasjonale og vesentlige regionale interesser innen NVEs saksområder i arealplanlegging](#).

Dere kan også bruke våre internettsider for arealplanlegging. Her er informasjonen og veiledningen lagt opp etter plannivå, <https://www.nve.no/arealplanlegging/>. På NVEs internettsider finner dere koblinger til veiledere og verktøy. Det ligger også mye arealinformasjon på NVEs kartløsninger.

Meld inn naturfareutredninger

Naturfareutredninger som er bestilt etter 01.01.2025 skal meldes inn til NVE i henhold til [pbl § 2-4](#) og [Forskrift om pliktig innmelding av grunnundersøkelser og naturfareutredninger](#). Vi ønsker også å få inn naturfareutredninger bestilt før denne datoen. Geotekniske grunnundersøkelser skal leveres inn til NGU via NADAG. Informasjon finnes her: [Meld inn naturfareutredninger - NVE](#).

Kommunens ansvar

NVE minner om at det er kommunen som har ansvaret for at det blir tatt nødvendig hensyn til flom- og skredfare, overvann, vassdrag og energianlegg i arealplaner, byggetillatelser og dispensasjoner. Dette gjelder uavhengig av om NVE har gitt råd eller uttalelse til saken.

Dere kan ta kontakt med NVE dersom det er behov for konkret bistand i saken.

Med hilsen

Øyvind Leirset
Seksjonssjef

Daniel Thoresen Lossius
Seniorrådgiver

Dokumentet blir sendt uten underskrift. Det er godkjent etter interne rutiner.

Mottakere:

Halden kommune

Kopimottakere:

STATSFORVALTEREN I ØSTFOLD, BUSKERUD, OSLO OG AKERSHUS

Statsforvalteren

i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus

Vår dato:

08.05.2025

Vår ref:

2024/49013

Deres dato:

21.03.2025

Deres ref:

2024/6811

HALDEN KOMMUNE

Postboks 150

1751 HALDEN

Saksbehandler, innvalgstelefon

Jorunn Skram, 32266826

Halden - Uttalelse til høring av detaljregulering for Saugbrugs industriområde - planID G-761

Vi viser til brev datert 21. mars 2025 med høring av detaljregulering for Saugbrugs industriområde i Halden kommune.

Bakgrunn

Det fremgår av planforslaget at det skal legges til rette for etablering av ny prosesslinje for produksjon av bleket kjemisk-termomekanisk masse (BCTMP). Dette inkluderer bl.a. et tørkeanlegg på inntil 60 meters høyde, balleanlegg og oppgradert renseanlegg. Planen åpner også opp for noe utvidelse av eksisterende bygg og anlegg.

Planområdet ligger innenfor arealer som er regulert til industri, og det reguleres fortsatt til industriformål. I kommuneplanens arealdel er området avsatt til næring.

Vi ga innspill til planarbeidet og til høring av planprogrammet, i vårt brev datert 31. januar 2025.

Planprogrammet ble vedtatt 26. februar 2025, og planforslaget ble presentert og drøftet i regionalt planforum 24. april 2025. Det ble også holdt et åpent informasjonsmøte i Halden rådhus 23. april 2025.

I regionalt planforum 24. april ble muligheten for å omregulere deler av planområdet til datasenter drøftet. Vi pekte på at dersom det ønsket innspill på dette i den pågående planprosessen, måtte kommunen vurdere ny høring med supplerende utredninger. Kommunen har p.t. ikke anmodet om dette, og i denne uttalelsen har vi derfor kun tatt utgangspunkt i de tilsendte høringsdokumentene.

E-postadresse:
sfospost@statsforvalteren.no
Sikker melding:
www.statsforvalteren.no/melding

Postadresse:
Pb 325
1502 Moss

Besøksadresse:
Moss: Vogts gate 17
Drammen: Dr. Hansteinsgate 9
Oslo: Stensberggata 27

Telefon: 69 24 70 00
www.statsforvalteren.no/os
Org.nr. 974 761 319

Statsforvalterens rolle

Vi skal bidra til at planer ivaretar nasjonale og vesentlige regionale interesser innen landbruk, klima og miljøvern, folkehelse, barn og unges interesser, samfunnssikkerhet og gravplasser.

Statsforvalteren skal arbeide for at Stortingets og regjeringens vedtak, mål og retningslinjer innen våre ansvarsområder blir fulgt opp i kommunale planer. Kommunen er planmyndighet og har ansvaret for at plan- og bygningslovens formelle krav til innhold og planprosess oppfylles i planarbeidet.

Vurdering

Vi har vurdert planforslaget ut fra regionale og nasjonale hensyn innenfor våre ansvarsområder og har følgende konkrete merknader:

Miljøvennlig mobilitet

Det foreslås å løse parkering samlet innenfor området, sammen med tilgrensende reguleringsplaner. Minstekrav til parkering for bil foreslås å være 0,3 plasser pr. ansatt, mens for sykkelparkering foreslås 0,1 plass pr. ansatt. Vi anser denne metodikken for å være noe vanskelig håndterbar, og vi anbefaler å se til kommuneplanbestemmelsenes krav til bil- og sykkelparkering. Her brukes både minimums- og maksimumskrav, samt at grunnlaget for antallet plasser knyttes til 100 m² arealkategori.

Det opplyses at området har svært god parkeringsdekning for de ansatte. En restriktiv parkeringspolitikk er et av de viktigste virkemidlene for å påvirke reisemiddelvalg og redusere bilandelen i tråd med nullvekstmålet. All erfaring tilsier at parkeringskapasitet påvirker reisemiddelvalg. For å sikre at personreiser tas med kollektivtransport, forventer vi at det settes en streng maksimumsnorm for parkering. Vi ber om at det planlegges for at flest mulig kan benytte gange, sykkel og kollektivtransport til og fra planområdet. Det bør tilrettelegges for mange sykkelparkeringsplasser av god kvalitet.

Klima og energi

Klimagassutredningen viser at utbyggingen av ny produksjonslinje vil øke utslippene sammenlignet med nullalternativet. Tiltaket vil føre til et totalt utslipp på omtrent 12 577 000 tonn CO₂-e over en driftsperiode på 50 år, mens 0-alternativet gir et totalt utslipp på nesten 10 073 000 tonn CO₂-e. Differansen har en samlet konsekvens som tilsvarer stor negativ konsekvens, i henhold til Miljødirektoratets veileder for konsekvensutredning av klimagassutslipp, M-1941.

Utslipp av klimagasser må veies opp mot andre konsekvenser. Utredningen peker på at utslippene ved Saugbrugs er relativt sett lavere enn de gjennomsnittlige verdiene ved annen tilsvarende produksjon ellers i Europa og at det er potensiale for å redusere utslippene ved Saugbrugs ytterligere, hvor det blant annet vises til partnerskapsarbeid om karbonfangst. Kommunen vurderer at dette er positivt i en global målestokk, samt at etableringen av den nye produksjonslinjen vil kunne bidra til å trygge virksomheten og arbeidsplassene i kommunen, jf. målsettinger i kommuneplanens samfunnsdel og i nærings- og sysselsettingsplanen.

For de fleste industrisektorer ligger norske utslipp per tonn produserte varer lavere enn i andre land. En viktig grunn til dette er at kraften som benyttes i industrien er nærmest utelukkende basert på fornybare energikilder, som gjør at indirekte utslipp gjennomgående er lavere. I tillegg til å sammenligne fabrikkens estimerte klimafotavtrykk med gjennomsnittet i Europa, mener vi derfor at

det også er relevant å sammenligne med nordiske og norske tall for å kunne sammenligne klimagassutslipp også med tilsvarende tiltak i Norge.

Støy og luftkvalitet

Konsekvensutredningen for støy viser at det vil bli en liten økning i støy fra industrianlegget. Det er behov for støyreducerende tiltak, og kommunen skriver at det er stilt lydkrav til støyende utstyr. I bestemmelsene er det satt krav om at grenseverdiene i tabell 2 i støyretningslinjen skal gjelde for ny støyende virksomhet. Utredningen viser at det kan bli støy over tillatte grenseverdier for de nærmeste naboene ved anleggsarbeid som fundamentering og grunnarbeider. Det er derfor også gitt bestemmelser om at grenseverdiene i tabell 4 skal gjelde i anleggsfasen.

Det er beregnet at den nye produksjonen vil gi utslipp av støv, lukt og vanndamp. I sin søknad til Miljødirektoratet om endring av tillatelse til forurensende virksomhet, inngår endring av grenseverdier for utslipp av svoveldioksid og støv. Overvåkning av luftkvaliteten skal ses i sammenheng med vilkår i ny utslippstillatelse, men det er positivt at det i bestemmelsene er satt krav om at grenseverdiene i retningslinjen for behandling av luftkvalitet i arealplanlegging (T-1520) skal gjelde for både anleggs- og driftsfasen.

Vannmiljø, naturmangfold og forurensing

Naturmangfold knyttet til vann og kantvegetasjon

Elva Tista er i Miljødirektoratets Naturbase registrert som en naturtype av svært viktig verdi. Elva er gytebekk for laks og sjøørret, og her finnes edelkreps og ål samt flere rødlistede planter, sopp og insekter. Det er derfor viktig at planforslaget ikke åpner for inngrep i elva og den nærmeste strandsonen. Videre er det positivt at de nærmeste arealene langs elva er vist med hensynssone bevaring naturmiljø. Her fastsetter bestemmelsene blant annet at vegetasjonen skal bevares.

Arealene langs elva er imidlertid avsatt til industriformål. **Vi vil sterkt anbefale at mest mulig av vassdragsnære arealer, inkludert kantvegetasjon, avsettes til grøntstruktur på plankartet.** Vi viser til artsobservasjoner av arter med nasjonal forvaltningsinteresse langs kantsonene. Fokus på ivaretagelse av kantvegetasjon er de senere årene forsterket gjennom *Helhetlig tiltaksplan for en ren og rik Oslofjord med et aktivt friluftsliv* som presiserer viktigheten av gode, flersjiktete kantsoner. Kantvegetasjon har stor betydning for å redusere avrenning av partikler og annen forurensning, redusere fare for elveerosjon og ivareta habitatkvalitet for vannlevende organismer og naturmangfold langs vassdrag. Langs vassdrag med årssikker vannføring skal det opprettholdes kantvegetasjon, jf. vannressursloven § 11.

Ut fra foto ser det ut til at kantvegetasjonen langs deler av elva i planområdet er sparsom, særlig på nordsiden. I notatet om visuelle virkninger står at det blant annet at det bør vurderes om det kan etableres et vegetasjonsbelte langs elva, noe som også kan ha positiv effekt for fugle-, dyre- og insektlivet langs elva. **Vi anbefaler kommunen å innarbeide bestemmelser om reetablering av kantvegetasjon.**

Vannmiljø

Miljødirektoratet er myndighet for bedriftens utslipp av prosessvann til Tista, og bedriften har søkt om endring i nåværende tillatelse. Vi skriver i vårt innspill til høring av søknaden, datert 4. april 2025, at virksomhetens totale utslippsmengder per år av organiske materiale og næringssalter er av betydning for miljøtilstanden i berørte resipienter, og vi ber Miljødirektoratet vektlegge dette i sin vurdering. Vi ber også direktoratet om å sette vilkår som sikrer at eventuelt utslipp av sulfat ikke medfører redusert pH i Tista.

Det gjennomføres en rekke tiltak for å bedre forholdene i Tista og Iddefjorden, og tilførslene fra andre sektorer går ned. I den forbindelse er det uheldig at utslippene fra Saugbrugs fortsetter slik at man ikke oppnår ønsket effekt av tiltakene. Måloppnåelse etter vannforskriften er nok ikke mulig uten at Saugbrugs kutter sine utslipp betydelig.

Fagnotatet om vannmiljø som følger plansaken redegjør på en god måte for berørte vannforekomster med hensyn til miljøtilstand og påvirkning på resipient, både eksisterende påvirkning fra Norske Skog Saugbrugs industrier og endringer som følge av reguleringsplanen. Det vises blant annet til at et nytt/oppgradert renseanlegg er under prosjektering og at det skal bygges et lagerbygg for slam slik at diffuse utslipp fra utendørs lagring reduseres. Fagnotatet konkluderer likevel med at også fremtidig utslipp som følge av reguleringsplanen, vil medføre at vannforskriften ikke er oppfylt og at det derfor trolig vil være aktuelt å vurdere vannforskriftens § 12 når søknaden om endring av tillatelsen behandles av Miljødirektoratet.

Ut fra notatet vil det ikke være vesentlige endringer i avrenning fra tette flater eller tømmerlager, utover at asfalterte flater endres til bygningsareal. På grunn av virksomhetens betydelige påvirkning på vannforekomster og den høye andelen av tette flater på området, vil vi likevel be kommunen vurdere å innarbeide **bestemmelser om håndtering av overvann** for å sikre løsninger som også kan bidra til å redusere tilførsler av forurensning til vassdrag og sjø.

Annet forurensningsregelverk

Midlertidig anleggsarbeid

Vanlig forurensning fra midlertidig anleggsvirksomhet er i henhold til forurensningsloven § 8 første ledd punkt 3 tillatt uten behov for særskilt tillatelse. Medfører anleggsdriften en forurensning som må karakteriseres som «ikke normal» i forhold til art og omfang, kreves en tillatelse etter forurensningsloven § 11. Vi er myndighet etter forurensningsloven, og det må sendes søknad om gjennomføring av tiltaket, og det må utarbeides en miljørisikovurdering for anleggsfasen før anleggsarbeidet starter opp. Denne vil danne grunnlaget for vurderingen av om det er behov for tillatelse til anleggsarbeid etter forurensningsloven.

Avløp

Vi tar til orientering at forslagsstiller skriver i sine kommentarer til merknader ved varsel om oppstart at reguleringsplanen ikke vil føre til noen endring i antall ansatte og derfor heller ingen endring på avløpssituasjonen med hensyn til sanitært avløpsvann.

Samfunnssikkerhet

ROS-analysen redegjør for en rekke ulike hendelser som kan skje både i utbyggingsfasen og ved drift av anlegget. Dette er blant annet skred/ras, flom, brann, trafikkulykker og akutt utslipp av forurensning. Det er avsatt hensynssoner for ras, skred og flom på plankartet. Det er i bestemmelsene til disse sonene satt rekkefølgekrav om at det skal gjøres nye farevurderinger i forbindelse med søknad om tiltak innenfor sonene og at eventuelle sikringstiltak skal være prosjektert før det kan gis igangsettingstillatelse.

Vi viser til vår kommentar til disse bestemmelsene i møtet i regionalt planforum. I henhold til rundskriv H-5/18 *Samfunnssikkerhet i planlegging og byggesaksbehandling*, skal reell fare og eventuelle nødvendige sikringstiltak være avklart og innarbeidet på siste plannivå. Ved å skyve disse avklaringene til byggesaken, vil plan- og bygningslovens krav til ROS-analyse ikke være oppfylt. Vi legger derfor til grunn at nødvendige og beslutningsrelevante sikringstiltak er innarbeidet i reguleringsplanen.

Landskap

Det er gjort vurderinger av planforslagets visuelle konsekvenser for landskap, kulturminner, kulturmiljø og friluftsliv. Rapporten konkluderer med at det først og fremst er tørketårnene som blir synlige. Vi forutsetter at tørketårnene etableres i henhold til den beste teknologien og ikke bygges høyere enn det som er nødvendig. Som avbøtende tiltak anbefales at tørketårnene har en overflate som reduserer risikoen for refleksjon, f.eks. matt eller med overflate i gråtoner. § 2.4 i utkast til bestemmelser har generelle krav til materialbruk og farger, men vi anbefaler at dette tydeliggjøres for tørketårnene.

Konklusjon

Vi viser til våre merknader og anbefalinger ovenfor. Ellers viser vi til [Statsforvalterens forventninger til kommunal arealplanlegging for 2025](#) og til [overordnede føringer for kommunal planlegging innenfor Statsforvalterens ansvarsområde](#). Vi anbefaler nettsidene www.planlegging.no og [Miljøstatus](#).

Vi ber om å få tilsendt vedtaket i saken og eventuelt godkjent reguleringsplan.

Med hilsen

Carl Henrik Jensen
fagleder
Klima- og miljøvernavdelingen

Jorunn Skram
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Østfold fylkeskommune
Norges vassdrags- og energidirektorat
Statens vegvesen region øst

Postboks 220
PB 5091 Majorstuen
Postboks 1010 Nordre Ål

1702	SARPSBORG
0301	OSLO
2605	LILLEHAMMER

----- Videresendt e-post -----

Fra: **Rita Nohr** <rita.nohr@gmail.com>

Dato: tor. 8. mai 2025 kl. 15:54

Emne: Merknad til Norske skog Saugbrugs endring av tillatelse for utslipp avSO2 og støv til luft og sulfat til vann til det verre.

Til: Rita Nohr <rita.nohr@gmail.com>

Merknad til Norske skog Saugbrugs endring av tillatelse for utslipp avSO2 og støv til luft og sulfat til vann til det verre.

Som nabo til fabrikken leser jeg at bedriften nå ønsker å endre tillatelsen til virksomheten etter forurensningsloven med høring med frist 9/5 2025. PM 6 skal nå bygges ut med 3 høye tårn på 60 meter med utslipp av damp og støv, og mer støy rett inn i boligområdet vårt på Grimsrødhøgda og Oskleiva. Utslipp av mer SO2 fra den store pipa som rammer hele byen.

Det skal nå produseres bleket, kjemisk-termomekanisk papirmasse(BCTMP) som det søkes om.

Bedriften er sertifisert etter miljøsystemet ISO 14001. Systemet krever at bedriften arbeider for å oppnå en kontinuerlig forbedring av sin miljøpåvirkning. Her gjør de det stikk motsatte.

Her på Grimsrødhøgda har vi kjempet mot damp og skadelige utslipp i 30 år fra Pm6 startet opp i 1993 mistet vi sola vår p.g.a. dampen fra bedriften. Den samme dampen gav hoste hos flere av oss .

Det spesielle her er at jo at bedriften ble bygget rett under boligområdet vårt. På vinterstid, på klare kalde dager, kunne dampen falle ned som snø hos oss, rundt oss var det klar blå himmel. Etter at vi fikk Aftenposten til å skrive om at bedriften hadde 7 doblet utslippene av CO2 p fem år, for en del år siden, ble det satt mer fokus på saken, Saugbrugs fikk pålegg fra S.F. T. om å legge ned mer damp og utslipp. De ble pålagt å gjennomføre kartlegging av utslipp og damp og lukstoffer, varighet av vær-situasjoner som gav størst belastning for naboer, vurdere helseeffekter av utslippene , samt redegjøre for utslippsreducerende tiltak. Det ble gjort tiltak på bedriften. TMP2 anlegget ble bygget om flere ganger. Dette hjalp oss, så de siste 8-9 årene har vi hatt de bedre.

Noen av oss har hatt luftmålere på våre hus i flere omganger. Like før raset, ble de fjernet, uten noen forklaring til oss.

Ombyggingen av TM2 anlegget gjorde at vi her oppe, følte at vi fikk mindre damp. Nå skal dette anlegget brukes mindre. Produksjonsrammen for TMP., er i tillatelsen satt til 400tonn pr/år og vil nå reduseres til 215000 tonn/år. Den nye produksjonslinjen for BCTMP vil være mer kjemisk behandlet og skal ha en kapasitet på 265 000tonn. Er det dette som skal ut av tørketårnet på 60 meter?. Dampen herfra med støv, er det tenkt skal slippes ut i vårt boligområde. Denne pipen må være mye høyere for ikke å treffe vårt byområde. Her er bygget mange nye hus de siste årene, hvor det er Mange små barn. Det er uklart hvor mye støv det vil bli. Sannsynligvis etter en

stund vil det ikke overstige utslippskravet kan jeg lese.

Setninger som går igjen er: «Forventet», «Usikkerhet», «Tallene må betraktes som estimer». Etter hva jeg forstår, er det ikke full konsekvensutredning. Granneloven paragraf 2 gjelder vel i også i Halden.

Etter å ha gått rundt i nabolaget og fått 88 underskrifter, for utsatt høringsfrist, og hvor vi er bekymret over1. Manglende konsekvensutredning, helsemessig bekymring, forslåtte endringer, lukt og støy, har jeg blitt minnet på av naboer, alle krefttilfellene, astma og allergi og også Kols vi har her oppe. Den fuktige luften vi og våre hus ble utsatt for de første 20 årene, gjorde at bedriften måtte betale for utskifting av panel på flere hus.

Kommuneoverlegen burde ha en helseundersøkelse av oss som har vært utsatt for den svært fuktige luften med bl.a. utslipp av maursyre og eddiksyre de første årene. Dette burde gjøres før kommunen sier ja til denne nye produksjonen.

Rett under der jeg bor i Oskleiva 79, hadde vi et parkbelte med en del trær som tok av for støyen fra PM6. Etter raset, ble en astfaltert vei anlagt ned til rasområdet. Veien holder de nå på å fjerne, med mye støy. Men nye trær kommer nok ikke opp i min levetid. Vi har også vært plaget av mye støy fra arbeidet med å sikre rasområdet i 2 år. Store lastebiler med og opp med Stein i 2 år.

Mitt håp er at Halden kommune sier nei til den nye produksjonen.

V.h. Rita Nohr

Oskleiva 79

Og tomt [gr.nr.](#) 69 og [br.nr.](#) 69

HALDEN KOMMUNE
Postboks 150, Storgata 8
1751 HALDEN

Vår ref.: 2024/26475-18

Deres ref.:2024/6811

Dato: 14.05.2025

Halden kommune - uttalelse - offentlig ettersyn - detaljregulering for Saugbrugs industriområde

Østfold fylkeskommune viser til offentlig ettersyn datert 21.03.2025 med frist for innspill 09.05.2025. Asplan Viak har på vegne av Norske Skog Saugbrugs AS utarbeidet detaljregulering for industriområdet Saugbrugs nær Halden sentrum.

Planområdet

Planområdet er på omkring 177 dekar. Formålet med planarbeidet er å legge til rette for etablering av ny prosesslinje for produksjon av bleket kjemisk-termomekanisk masse. Det skal tilrettelegges for blant annet et tørkeanlegg på inntil 60 meters høyde, balleanlegg og oppgradert renseanlegg.

Lagerbygget vil bli utformet som en telt-struktur, mens de øvrige anleggene vil være bygninger med høyder på 15-20 m. Tørkeanlegget vil bestå av en bygningskropp med en rekke tekniske installasjoner på taket, hvorav den høyeste installasjonen vil være et tørketårn som kan bli inntil 60 m høyt. Til sammenligning har det eksisterende PM6-bygget i umiddelbar nærhet en øvre gesimshøyde på ca. 24 m, mens fabrikkpipen vest på Saugbrugs industriområde en høyde på 90 m.

Fylkeskommunens rolle

Østfold fylkeskommune har vurdert saken som regional planmyndighet, kulturminnemyndighet, vannregionmyndighet og som veieier for fylkesveier. Vi uttaler oss blant annet med utgangspunkt i fylkesplanen for Østfold. Vi viser til [Arbeid med nye regionale planer - Østfold fylkeskommune](#), disse planene er på høring til 1.juli 2025.

Fylkeskommunen har i tillegg en veilederrolle, og ønsker å bidra til gode prosjekter som styrker og ivaretar viktige hensyn til blant annet by- og stedsutvikling, kulturminner, bo- og oppvekstvilkår samt naturmangfold i tråd med blant annet bærekraftsmålene i FN17.

Østfold fylkeskommune ga innspill ved varsel om oppstart av planarbeid den 31.1.2025. Planforslaget ble drøftet i regionalt planforum 22.04.2025 i forbindelse med offentlig

PLAN samfunnsplanlegging og miljø

Postadresse: Postboks 220, 1702 SARPSBORG

Besøksadresse: Oscar Pedersens vei 39, 1721 SARPSBORG

Telefon: 69 11 70 00

E-post: post@ofk.no

Internett: www.ofk.no

Org.nr.: 930580694

ettersyn. Der ble også et eventuelt datasenter drøftet, men det er ikke en del av offentlig ettersyn, og ikke drøftet her i vår uttalelse. Referatet er vedlagt.

Fylkeskommunens vurdering

Planforslaget dekker et stort område, og krav til utforming er en konsekvens av produksjon for Norske Skog/Saugbrugs. Det er dermed vanskelig å vurdere planforslaget og de virkningene og konsekvensene tiltak vil føre til. Det er viktig å sikre medvirkning, og synliggjøre ulemper for Haldensamfunnet. Dette vil kunne gjelde både støy, lukt og forurensning, økt vanndamp beskrevet som tåke, økt trafikk men også virkningen i landskapet. Det vil også være ulike ulemper i anleggsfasen. I ROS- analysen er det identifisert en rekke ulike hendelser som kan skje både i utbyggingsfasen og ved drift av anlegget. Dette kan være skred/ras, brann, flom, trafikkulykker, akutt utslipp av forurensning osv. Dette vil kunne gi store konsekvenser for spesielt sentrum, Tista og sjøområdene, og være viktig i kommunens beredskapsplaner. Det er redegjort for at planområdet ikke er i bruk av barn og unge, men konsekvensene vil påvirke barn og unge.

Vi mener all annen bruk av området bør utredes i egen planprosess, jf. spørsmål om datasenter. I bestemmelsen § 3.1.1 a) står det at det blant annet tillates *energiproduksjon med tilhørende anlegg*. Vi vil anbefale at dette tydeliggjøres noe mer, jf. pkt. c i samme bestemmelse, som sier at *Det tillates etablert solcellepanel på ny og eksisterende bebyggelse, med en høydebegrensning på inntil 3 m over maksimal tillatt byggehøyde på bebyggelse*. Det er viktig å legge til rette for integrerte energianlegg, men dersom det skal legges til rette for større energianlegg, bør dette sikres en bredere medvirkning.

Fylkeskommunen hadde innsigelse til kommuneplanens arealdel, knyttet til omdisponering av edelløvslogen. I tillegg ligger Tista, videregående skole og sikkerhetssonen rundt reaktoren i tilknytning til planområdet. Det vil dermed ikke være ønskelig å legge til rette for ny aktivitet, som vil kunne forskyve Saugbrugs egen produksjon i området.

Siden varsel om oppstart, er planområdet redusert. Dersom det er redusert for å omgå å utrede hensyn til f.eks. kulturminner på land og eventuelt i sjø, Tista, trafikkkløsninger med mer, er det uheldig. Kommunen bør vurdere om også større områder bør inngå i planavgrensningen, enten nå, eller på sikt, for å sikre et sammenhengende planområde og sikrere løsninger.

Plan- og bygningsloven tydeliggjør kommunens oppgave som samfunnsutvikler. Den skal fremme befolkningens helse og motvirke sosiale helseforskjeller, samt bidra til å forebygge kriminalitet.

Konsekvensutredninger

Det er utarbeidet konsekvensutredning for flere temaer. Vi har etterspurt om flere temaer burde vært utredet. Vi ser at temaer som ikke er del av KU, kan vektes lavere enn temaer utredet i KU. Vi mener for eksempel at planforslaget vil kunne få virkninger for naturmangfold, selv om det er redegjort for at det er lite funn innenfor området. Naturmangfold er kun redegjort for i planbeskrivelsen. I kommunens saksfremlegg er det

nevnt flere viktige forhold knyttet til naturmangfold og konsekvenser som vi mener bør følges opp og eventuelt inngå i planforslaget.

Nyere tids kulturmiljø og landskap

Vi uttalte til varsel om oppstart, at virkninger for landskapet opplevd fra Fredriksten festningen som er nasjonalt festningsverk, må utredes og illustreres. Den østlige delen av planområdet berøres delvis av regionalt verdifullt landskap. I Østfold fylkesplans kartvedlegg står det:

«Ralandskap, edelløvskog, alleer, hagemark, svartorbrem langs strender og elvebredder. Foss med særmerkt historisk industri- og tettstedsmiljø i Tistedal, storslåtte utsyn, trang dal med frodig edelløvskog. Herregårdslandskap ved Store Bjørnstad.»

Det var elva Tista som skapte betingelsene for fremveksten av Halden. Industriebbyggelsen langs elva dokumenterer en viktig del av Haldens industrihistorie med en stor variasjon av industriebbyggelse fra 1900-tallet. De gamle industribygningene og anleggene har sammen med elva stor verdi som del av Haldens identitet. Planområdet omfatter i øst et gammelt industribygg i teglstein; Skonningfoss kraftverk, som er vurdert å ha verneinteresse i regional sammenheng. Også i vest er det eldre industribygninger innenfor planområdet, slik som Norske Skog-fabrikken oppført i 1859. For øvrig har området en blanding av nye og eldre industribygg fra ulike perioder på 1900-tallet.

Bestemmelser i kommuneplanen

Vi vil minne om kommuneplanens bestemmelser 5.1 vedrørende Arkitektur og landskapstilpasning.

Ethvert tiltak skal prosjekteres og utføres slik at det får en god arkitektonisk utforming i samsvar med dets funksjon etter reglene gitt i plan- og bygningsloven. Ethvert tiltak skal prosjekteres og utføres slik at det etter kommunens skjønn innehar gode visuelle kvaliteter både i seg selv og i forhold til dets funksjon og dets bygde og naturlige omgivelser og plassering.

Ny bebyggelse skal ikke blokkere viktige siktlinjer, og bebyggelsen skal underordnes viktige landskapstrekk og landemerker (--)

Landskapsvirkning

Det er utredet landskapsvirkninger og virkninger for kulturmiljø, med visualiseringer for nær og fjernvirkning fra 15 ståsteder og 5 delområder.

Dagens Saugbrugsfabrikk utgjør et omfattende industrianlegg langs Tista, med store bygningsvolumer både i høyder og areal. Vi vil under kommentere ut fra de ståstedene og delområdene der det er vist at det kan være visuell påvirkning og hvor vi har merknader med hensyn til kulturmiljø og landskap av regional og nasjonal verdi.

Det vises at tørketårnene på opptil 60 meter vil rekke til toppen av og delvis over bakenforliggende fjellskrent i nord. Tørketårnene vil dekke for utsikten mot deler av bakenforliggende åsrygg. De øvrige nye bygningene som planlegges vil bli noe lavere og legges foran den eksisterende, langstrakte «kaken».

Fra Månefjellet – Grimsrødhøgda, Standpunkt 11 Grimsrødhøgda, vil de nye volumene være godt synlig i landskapsrommet når man ser mot Fredriksten festning, da de vil stikke opp over fjellskrenten. De vil likevel ikke hindre sikten mot festningen.

Opplevelsen fra Fredriksten festning:

I utredningen konkluderes med at tørketårnene ikke vil virke dominerende i landskapet opplevd fra Fredriksten festning. Avstanden fra den østlige delen av festningsområdet (standpunkt 5), til tørketårnene, er 400 meter. Avstanden fra selve festningshøyden lenger sør, er ca. 1 km. Det beskrives at tørketårnene vil danne en samlet «gruppe» som ikke rager over bakenforliggende fjellskrent, opplevd fra festningen.

Saugbruksområdet er allerede svært omformet og dominert av betydelige industribygg som er godt synlig fra Fredriksten. Den eksisterende 90 meters høye pipa ligger nærmere er godt synlig i landskapet. De nye tørketårnene får en annen type framtrepende form og virkning, som ligger lenger unna, men vil likevel bli godt synlig fra festningen. Tørketårnene vil ytterligere forsterke den dominerende virkningen av industrianlegget i landskapet.

For å dempe virkningene særlig av de nye installasjonene, er det svært viktig at det unngås blankt materiale som gir gjenskinn, da dette vil fremheve konstruksjonen. Det må vektlegges å finne materiale og fargebruk som kan virke avdempende for omgivelsene. Dette er også foreslått i reguleringsbestemmelsene 2.4 og 2.5, om fjernvirkning og landskapsvirkning.

Bestemmelser knyttet til regionalt viktige fabrikkbygninger

Det er foreslått en bestemmelse vedrørende hensynet til regionalt verdifull bebyggelse:

4.8 Bevaring kulturmiljø (H570) Hensynssonen omfatter regionalt viktig kulturmiljø i form av eldre, klassisistisk industriarkitektur i tegl inne på fabrikkområdet til Saugbrugsforeningen. For nye tiltak som påvirker verneverdien til kulturminnet skal det innhentes uttalelse fra Østfold fylkeskommune.

Vi ber om at siste setning i 4.8 omskrives slik: *Ved nye tiltak som kan påvirke vernehensyn knyttet til omkringliggende kulturmiljø / kulturlandskap.*

Hensynet til automatisk fredete kulturminner og maritime kulturminner

Planforslaget som nå er ute til høring har en snevrere avgrensning enn hva som var tilfellet ved oppstart. Den automatisk fredete steinalderlokaliteten med id 273278, med sikringssone, ligger nå så vidt på utsiden av plangrensen. Det er dermed ikke relevant å inkludere den i plankartet eller i bestemmelsene. Vi ser at dere uansett har fått på plass en generell bestemmelse om meldeplikten etter kulturminneloven, og det er bra. Ved varsel om oppstart av planarbeidet inkluderte planen også arealer i vann (Tista). Norsk Maritimt Museum uttalte

da at det var nødvendig med marinarkeologisk registrering. Nå, ved offentlig ettersyn, er plangrensens satt langs elvebreddene, slik at det likevel ikke blir aktuelt for museet å gjøre en arkeologisk registrering. Dersom planen likevel ender opp med en plangrense som inkluderer deler av elven, eller på noen måte åpner for tiltak ut i vannet, må vi på nytt få oversendt saken til uttalelse slik at Norsk Maritimt Museum igjen kan vurdere behovet for en marinarkeologisk registrering.

Samferdsel - Plan og prosjektering

Parkering

I planens bestemmelser er det satt krav til minimumsantall parkeringsplasser for bil. Vi mener det også bør settes et maksimumskrav. I kommuneplanens arealdel er parkeringsantall definert per 100 m², mens i denne planens bestemmelser vises det til parkeringsplasser per ansatt. Vi er usikre på hvordan kvadratmeter overføres til mengde ansatte, og anbefaler at detaljreguleringsplanens bestemmelser bruker samme definisjon som kommuneplanens arealdel. Utover dette har samferdsel ingen merknader til planforslaget.

Vannmiljø

Saugbrugs sin søknad om utslippstillatelse er på høring fra Miljødirektoratet, med frist 30. april. Den bør ses i sammenheng med uttalelsen til planforslaget.

Planarbeidet må utrede hvilken effekt planen vil ha på miljøtilstanden i berørte vannforekomster, og om det vil ha konsekvenser for oppnåelsen av miljømålene. Dersom planforslaget vil kunne påvirke måloppnåelsen må det gjøres en egen vurdering etter vannforskriftens § 12 om ny aktivitet eller nye inngrep.

Vannforvaltningsplanen inneholder planretningslinjer for å unngå forringelse av miljøtilstanden i vann og for å bidra til å nå miljømålene fastsatt i planen. Hensikten med retningslinjene er å inkludere vann på et tidlig stadium i kommunens samfunns- og arealplanlegging og oppnå helhetlig vannforvaltning etter vannforskriften. Retningslinjene er førende for planarbeid etter plan- og bygningsloven.

Overvannshåndtering

Det legges til rette for økt utnyttelse, tette flater vil føre til utfordringer med hensyn til vann og vannets veier. Overflatevann skal som hovedregel håndteres på egen grunn, dette må det redegjøres for i planen og sikres i bestemmelsene.

Oppsummering

Fylkeskommunen skal vekte flere kryssende samfunnshensyn, som næringsutvikling og verdiskaping, miljø og kulturminneverdier. Fylkeskommunen minner om kommunens viktige helhetlige samfunnsansvar, og herunder ansvaret for å avveie tunge dilemmaer mellom vekst og vern med basis i FNs bærekraftsmål for å sikre en bærekraftig utvikling for fremtidige generasjoner.

Norske Skogs anlegg er viktig for Halden, og beliggenheten utfordrer enkelte regionale hensyn, spesielt knyttet til høyder, volum og utforming ut fra kulturminnehensyn. Vi ber om at det ikke legges til rette for mer omfattende tiltak enn nødvendig for produksjonen.

Østfold fylkeskommune har ikke flere innspill til saken. Vi ber om kopi av kommunens vedtak i saken, eventuelt vedlagt planens juridiske dokumenter.

Vennlig hilsen

Christine Stene
Seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg

1 Referat regionalt planforum 22.04.2025 - Saugbrugs industriområde - Halden kommune

Medsaksbehandler:

Samferdsel: Rikard Olai Haugen

Kulturarv- arkeologi: Sigrid Mannsåker Gundersen

Kulturarv- nyere tids kulturminner: Ingeborg Hvidsten

Vannmiljø: Helene Gabestad

Kopi til:

STATSFORVALTEREN I ØSTFOLD, BUSKERUD, OSLO OG AKERSHUS

STATENS VEGVESEN

Referat regionalt planforum 22.04.2025 - Saugbrugs industriområde - Halden kommune

Saksnr:	2024/4570 - 77
Dato:	24.04.2025
Referent	Christine Stene
Til stede	Halden kommune: Bjørn Murvold, Morten Høvik, Bernt-Henrik Hansen og Martine Ringdal Asplan Viak: Einar Grøtvedt, Kristi Galleberg og Bjørn Aschjem Norske Skog, Saugbrugs: Bjørn Halvorsen, Anders H. Johansen, Karl Mosby og Erik Madsen Statsforvalteren i Østfold: Carl Henrik Jensen, Jorunn Skram og Lise Økland Bane Nor: Mathea Nybakke Statens vegvesen: Atle Antonsen Østfold fylkeskommune: Elin Tangen Skeide, Inger Kolseth, Christine Stene, Rikard Olai Haugen, Victor Brænd, Ingeborg Hvidsten, Helene Gabestad, Sigrid Mannsåker Gundersen Forsvarsbygg: Une Katrine Sand
Ikke til stede	
Sendt til	Halden kommune
Kopi til	STATSFORVALTEREN I ØSTFOLD, BUSKERUD, OSLO OG AKERSHUS, STATENS VEGVESEN, NORSKE SKOG SAUGBRUGS AS, BANE NOR SF, FORSVARSBYGG

Planforslaget legger til rette for etablering av en ny produksjonslinje på papirfabrikken til Norske Skog Saugbrugs. Den skal produsere bleket kjemisk-termomekanisk masse - BCTMP, et produkt som videreforedles til ulike papirprodukter som emballasje- og hygieneartikler.

Det er gjort en rekke utredninger av temaer som er vurdert å være beslutningsrelevante, heriblant visuelle virkninger (inkludert temaene kulturmiljø, friluftsliv og landskap), luft- og luktutslipp, støy, trafikk/mobilitet, klimagassutslipp, vannmiljø, energi, samt naturfarer som inngår i ROS, heriblant områdestabilitet/kvikkleire, ras og flom.

Innledningsvis holder Halden kommune en presentasjon av planene.

- Planforslaget var i regionalt planforum januar 2025.
- Planforslaget er nå på høring med høringsfrist 9. mai 2025.
- Plankartet: Arealformål industri, hensynssone kulturmiljø, hensynssone for landskap, hensynssone høyspent som går gjennom området, hensynssone annen fare (atomanlegget), hensynssone flom, hensynssone ras og skred – dette er hensynssoner som er adoptert fra gamle planer, men det er også innført nye hensynsoner: fare og skred langs fjellskrenten, samt to områder hvor det er tillatt med høyere bygg (bla en tørke 60 meter høy), samt området rundt fabrikkpipa, som er der i dag (90 meter).
- Byggegrenser 15 meter langs fv. Byggegrensen ligger i plangrensen.
- Forslagsstiller nevner datalagringssenter og ber om en tilbakemelding på det, det er ikke en del av høringsmaterialet.
- Det er gjort en rekke utredninger: visuelle virkninger, landskap, kulturmiljø, trafikk, støy, lukt, støv og vannmiljø.
- Klimagassutslipp – økt produksjon gir økte utslipp på ca. 2,5 mill tonn CO₂e over 50 år. Dette har en svært negativ konsekvens.

Datasenter

Spørsmålet om datasenter innenfor området kom rett før påske, dette er ikke diskutert internt i Halden kommune. På nåværende tidspunkt vet ikke kommunen konsekvensene eller omfanget av et slikt datasenter. Et datalagringssenter krever energi, det kan skape støy, overskuddsvarme.

Behov for flere utredninger

De utredningene som nå foreligger dekker ikke et datalagringssenter. Datasenter har ikke vært en del av planen og planprogrammet. Halden kommune må vurdere hva som skal utredes ytterligere.

Hvis kommunen ønsker at regionale og statlige instanser skal komme med synspunkter på datalagringssenter i dette område, på nåværende tidspunkt – da må det komme en formell henvendelse fra Halden kommune.

Dersom fremdrift er prekärt så er det uheldig å legge inn et datalagringssenter på dette tidspunktet.

BaneNor

BaneNor har ikke mottatt varsel om høring.

Forsvarsbygg

Forsvarsbygg har ikke mottatt varsel om høring.

Forsvarsbygg kommer til å være opptatt av siktlinjer og perspektiver.

Statsforvalteren

Det er en rekke gode utredningsdokumenter som er utarbeidet.

Statsforvalteren er opptatt av vannmiljø, selv om det er mye harde flater ned mot elva, så er det en fordel å sette av grønnstruktur langs Tista. Det er vegetasjon der i dag, og det er potensiale for å få til mer grønt. Statsforvalteren har spørsmål om valg av planavgrensning, siden de utelater elva. Statsforvalteren mener at den sammenhengende strukturen lider på grunn av dette.

Mulig datasenter i området – Statsforvalteren synes det er vanskelig å uttale seg til noe man ikke har fått på høring. Det vil måtte gjøres nye utredninger, for eksempel ift. ift. Klimaregnskap, overskuddsvarme, kjøle, reserveenergi, diesellaggregat mm. Det er uheldig å åpne opp for andre formål på dette tidspunktet. Det må vurderes en ny høring, med supplerende utredninger. Det vises til veileder for utarbeidelse av datalagringsanlegg: [Rettleiar for kommunane: Etablering av datasenter](#)

Det vil kreve en egen utslippstillatelse.

Se på området som helhet – ligger det ubrukt areal innenfor det aktuelle området? Viser til KPA og området med nasjonal verdi/edelløvsskogen. Vil et datalagringssenter innenfor området, føre til mer press på edelløvsskogen. Viser til UFF metodikken – det er viktig med riktig lokalisering.

Reell fare skal utredes på siste plannivå – tiltak knyttet til fare skal gjøres nå, og ikke dyttes til byggesak.

Datasenter hører under næringsbebyggelse og ikke industri.

Høringsfristen – må be om utsatt høringsfrist siden Forsvarsbygg og BaneNor ikke har mottatt saken. Statsforvalteren kommer tilbake til om det trengs lenger høringsfrist fra statens side, viser til samordningsansvaret.

Østfold fylkeskommune

Egne formål for datasenter kommer i 1. juli 2025, kommunen må ta en titt på disse. [Forskrift om kart, stedfestet informasjon, arealformål og kommunalt planregister \(kart- og planforskriften\) - Lovdata](#)
Datasenter har ikke vært et tema i planarbeidet frem til nå, det er derfor vanskelig å uttale seg til dette temaet. Det vil være viktig med medvirkning.

Fylkeskommunen synes at det er uheldig at elva er tatt ut av planområdet, denne oppdelingen gjør planarbeidet mer uoversiktlig.

Kulturminner – eldre tid

Steinalderboplassen, det er løst ved at boplassen er tatt ut av planen. I den grad det blir aktuelt at vannet tas inn, da blir det aktuelt med en registrering fra Norsk Maritimt Museum. Dette uavhengig av om det er tiltak i vann.

Nyere tids kulturminner/kulturmiljø

Det er gjort ganske grundige vurderinger på det. Har et spørsmål om høyder. AsplanViak svarer: Tanken er at området på nordsiden av elva her er det maks høyde på 30 meter, med unntak av bestemmelse område 1 som er 60 meter, samt område 2 (den eksisterende pipa) 90 meter.

Samferdsel

Samferdsel ved bruforvalter har i egen korrespondanse orientert om at det ikke er fylkeskommunen som eier brua, og at ansvaret derfor antagelig ligger hos Saugbrugs. Det vises i den anledning til brev datert 16. januar 2025.

Konkret tilbakemelding på bestemmelsene:

- Det er satt av for lite sykkelparkering.
- Maksimumskrav for bil, det er vanskelig å se hvor mange parkeringsplasser som er avsatt til dette formålet.

Saugbrugs stiller spørsmål om det er aktuelt at elva skal inn i planforslaget?

Man har en gjeldene reguleringsplan med gjeldene formål og nye formål, kommunen som planmyndighet må se på hensiktsmessig avgrensning. Blir det et godt styringsverktøy, ser man helheten når man tar ut områder? Regionale og statlige myndigheter anbefaler at elva tas med.

Kommunen i dialog med tiltakshaver må ta stilling til et hensiktsmessig planområde. Kommunen kan pålegge at elva tas med.

Christine Stene

Seniorrådgiver

Hei

Beklager, her har det ved en glipp ikke blitt gitt tilbakemelding.

Etter å ha gått gjennom de tilsendte dokumentene kan vi ikke se at festningen blir påvirket av planen. Vi har derfor ikke merknader til saken.

Med vennlig hilsen

Une K. Sand

Arealplanlegger

Eiendomsforvaltning

FORSVARSBYGG

Telefon: 468 70 400

Mobil: +47 951 75 274

Besøksadresse: Nedre vei 26, 3183 Horten

Postadresse: Postboks 405 Sentrum, 0103 Oslo

Fra: Bjørn Murvold <bjorn.murvold@halden.kommune.no>

Sendt: torsdag 22. mai 2025 10:53

Til: Sand, Une Katrine <une.sand@forsvarsbygg.no>

Emne: Detaljregulering for Saugbrugs industriområde - Halden kommune

You don't often get email from bjorn.murvold@halden.kommune.no. [Learn why this is important](#)

Hei Une

Vi sendte dere forslag til detaljregulering for Saugbrugs industriområde den 22.04.2025 til høring. Vi ba om at ev. merknader til planforslaget ble oversendt kommunen innen 9. mai.

Vi kan ikke se å ha fått noen uttalelse fra dere og vil bare for ordens skyld sjekke om vi kan forvente å få noe, eller om dere ikke har merknader til saken.

Mvh

Bjørn Murvold

Arealplanlegger

Plan og miljø

Halden kommune

(+47) 477 92 175

www.halden.kommune.no

facebook.com/halden.kommune

HALDEN
KOMMUNE

Dette er ikke en privat e-postadresse. Både inngående og utgående e-post vil bli vurdert for journalføring i Halden kommunes arkivløsning.

Hei Bjørn.

Har nå fått bekreftet at de vedlagte kommentarene også ønskes tatt med som et høringsinnspill til reguleringsplanen.

Med vennlig hilsen

Einar Grøtvedt
Planlegger
Analyse, plan og landskap

Kjørboveien 20
Postboks 24
1300 Sandvika

Direkte: 415 49 394
Sentralbord: 417 99 417

asplanviak.no
Abonner på vårt nyhetsbrev

Fra: Trond Norén <Trond.Noren@asplanviak.no>

Sendt: torsdag 24. april 2025 10:32

Til: Einar Grøtvedt <einar.grotvedt@asplanviak.no>; Kristi Galleberg
<KristiK.Galleberg@asplanviak.no>

Emne: Takk for møtet Beboermøtet i går.

Hei,

Uten BS-akustikk til stede og med det «ufokuserte og ikke-relevante» kjernesaker som enkelte beboere plukket fram fra andre saker så var det ikke så interessant å ta opp noen kommentarer jeg hadde på støy.

Jeg har i stedet vedlagt en oppsummering rundt støy så kan dere bruke det for hva det er verdt.

Akkurat det som BS-akustikk *ikke* har vist/svart ut relatert til nevnt i T-1442/2021 er vel såpass alvorlig at om det står ukorrigert så kommer vel et innspill i høringssvaret på det da det kan gi mange dB for lave tall.

Trond Norén

Kommentarer etter Beboermøte.

Trond.noren@outlook.com

- **Tekniske støyberegninger ser OK ut.**
 - Savner Fasadenivåer på berørte boliger, særlig når støysonekartene er såpass grove med 10 x 10 støysoner
 - Savner beregninger på 1.5 m på utearealer berørte boliger per T-1442.
 - Per T-1442/2021 punkt 2.4: *Støyfaglig utredning (etter tabell 2) som følger med reguleringsplaner eller i byggesaker **bør** vise støyinnivå på 1,5 meters høyde (uteoppholdsareal) **og støyinnivå for fasadepunkter** i relevante høyder (dvs. 2/3 opp på hver etasje) når dette er nødvendig for detaljplanleggingen.*
 - *Jeg mener det er relevant her fordi det direkte kan påvirke den fremtidige utslippstillatelsen og det er akkurat på dette punktet støyrapporten ikke belyser støyforholdene på de mest støyutsatte boligene godt nok. Asplan beregner alltid høyeste fasadenivå da dette er mer nøyaktig enn støysonekartet. Ofte er høyeste fasadenivå noe høyere enn hva et grovt støysonekart viser.*
 - **Sammenlikning med utslippstillatelsen og T-1442/2021 er riktig da støyrapporten skal gi inngangsdata for MD til å ev endre på utslippstillatelsen**
 - **Halden kommunes arealplan sier også i §6.4** at...ved etablering av ny støyende virksomhet... **skal** støyinnivået ikke overstige anbefalte grenseverdier i tabell 2 i T-1442/2021. **Altså juridisk bindende krav.**
- **Støyrapporten mangler opplysninger om regelverk;- har kun grenseverdier for gul og rød sone: Støysituasjonen er: T-1442-2021 punkt 5.3.1.**
 - 5.3.1: Ny støyende virksomhet
 - Med ny støyende virksomhet menes helt ny virksomhet, samt tiltak som øker støyinnivået med 3 dB eller mer. (Her økes med 4 dB iht. støyrapporten)
 - Målet er å sikre støyforhold i henhold til grenseverdiene i tabell 2 og kvalitetskriteriene i kapittel 1.2. Riktig lokalisering av virksomheten og kilderettede tiltak bør prioriteres, slik at støyfølsom bebyggelse ikke får støy som overskrider grenseverdiene i tabell 2.
 - **1.2 Kvalitetskriterier er:**
 - • **tilfredsstillende støyinnivå innendørs**
 - • **tilgang til egnet uteoppholdsareal med tilfredsstillende støyinnivå**
 - • **stille side**
- **Bygge- og anleggsstøy er så godt som man kan få det på dette tidlige stadiet.**
 - Noen varigheter virker vel lange, - dvs. anleggsstøyen kan være litt overdreven i simuleringene.
- Punkt 5.9 Konsekvens: Noe språklig rart her...? Litt merkelig konklusjon siden «Konsekvensgraden» er direkte relatert til om man klarer å komme ned på gjeldende utslippstillatelse eller ikke. Dvs. at man oppnår de reduksjoner som rapporten anbefaler. Dette er det ingen drøfting eller sannsynlig gjøring av i konklusjonen, men det er nok mulig om en akustiker får jobbet tett på planleggingen.
-

Terrenget og dalen der den planlagte BCTM-linjen avviker dessverre mye fra de terrenghmodeller simuleringene i Nordisk beregningsmetode er laget for. Med oppadgående luftstrømmer i dalsøkket og varmen fra fabrikkene brer lyd seg langt og oppover. Det viste dere også på utbredelsen av støv: Det går en lang «tunge» rett opp over mitt hus.....men synes ikke på støyberegninger fordi modellen ikke har med slike vindretninger)

Noen steder, eksempelvis på min tomt, kan jeg høre hvert ord som blir sagt på konserter på Place d'Armes. Inne i festningen, på tross av at avstanden er 2.8 km. Men lokal vindforhold skal og vil ikke hensyntas i en støyberegning. Men denne effekten gjør at støy nok blir høyere enn det som vises i simuleringene nå.